

เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2569 จุดประสานงานกฏอนามัยระหว่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ แจ้งต่อองค์การอนามัยโลก (WHO) เกี่ยวกับการพบผู้ป่วยยืนยันการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5) ในคนจำนวน 1 ราย โดยเป็นเด็กชายอายุต่ำกว่า 5 ปี จากเขต Sylhet

รายละเอียดเหตุการณ์

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2569 ผู้ป่วยเริ่มมีอาการไข้สูง อุณหภูมิ 38.9°C และไอ ต่อมา มีผื่นลักษณะคล้ายโรคหัด มีอาการหุดหืด ซึมลง และมีอาการชัก เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2569 เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคหัดร่วมกับหลอดลมอักเสบและปอดอักเสบ (bronchopneumonia) อาการของผู้ป่วยดีขึ้นและได้รับการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2569 โดยไม่มีอาการผิดปกติอื่น ๆ และยังคงอยู่ในการติดตามอาการต่อเนื่องเป็นเวลา 3 สัปดาห์

เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2569 มีการเก็บตัวอย่างและส่งตรวจที่สถาบันระบาดวิทยา ควบคุมโรค และวิจัย (Institute of Epidemiology, Disease Control and Research: IEDCR) และวันที่ 20 เมษายน 2569 ผลตรวจยืนยันพบเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) ด้วยวิธี real-time reverse transcription polymerase chain reaction (RT-PCR)

ได้มีการติดตามผู้สัมผัสและเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง โดยไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติมในกลุ่มผู้สัมผัสจำนวน 43 ราย ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกในครอบครัว 2 ราย และบุคลากรทางการแพทย์ 41 ราย จากโรงพยาบาลวิทยาลัยแพทย์ 2 แห่ง ทั้งนี้ มีการเก็บตัวอย่างจากบุคลากรทางการแพทย์ 6 รายที่มีอาการคล้ายไข้หวัด (ILI) ผู้ป่วยไม่มีประวัติการเดินทาง โดยการสอบสวนทางระบาดวิทยาพบว่าการสัมผัสกับสัตว์ปีกในครัวเรือน ญาติที่ใกล้ชิดประกอบด้วยอาชีพขายสัตว์ปีก และมีการนำสัตว์ปีก

ที่ชายไม่หมดมาเก็บไข่ในบ้าน อย่างไรก็ตาม ไม่พบรายงานการตายของสัตว์ปีกในพื้นที่ดังกล่าว

ผู้ป่วยรายนี้เป็นผู้ป่วยยืนยันทางห้องปฏิบัติการของการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5) ในคนรายที่ 2 ที่รายงานในบังกลาเทศในปี 2569 และเป็นรายที่ 14 ที่รายงานต่อ WHO ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 โดยในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 2 ราย (รายหนึ่งในปี พ.ศ. 2556 และอีกรายในปี พ.ศ. 2569) จากทั้งหมด 14 ราย มี 12 รายที่ยืนยันการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) และในปี พ.ศ. 2568 บังกลาเทศรายงานผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกในคนจำนวน 4 ราย และรายล่าสุดรายงานในเดือนกุมภาพันธ์ 2569

การตอบสนองด้านสาธารณสุข (Public Health Response)

สถาบันระบาดวิทยา ควบคุมโรค และวิจัย (IEDCR) กรมปศุสัตว์ และ icddr,b ได้ร่วมกันดำเนินการสอบสวนและควบคุมการระบาด มีการเฝ้าระวังและติดตามผู้ป่วยเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง มีการให้ความรู้ด้านสุขศึกษาแก่ชุมชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อเพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับโรคไข้หวัดนก มีการส่งเสริมมาตรการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (biosecurity) ในสถานที่จำหน่ายสัตว์ปีก กรมปศุสัตว์ได้เก็บตัวอย่างจากไก่และสิ่งแวดล้อมโดยรอบจำนวน 8 ตัวอย่าง ซึ่งผลตรวจทั้งหมดเป็นลบ นอกจากนี้ กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการสื่อสารความเสี่ยง รวมถึงการสร้างความตระหนักในชุมชนและในกลุ่มผู้ค้าในตลาด การประเมิน

การประเมินความเสี่ยงขององค์การอนามัยโลก (WHO)

ผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5) ในคนส่วนใหญ่เกิดจากการสัมผัสสัตว์ที่ติดเชื้อหรือสิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อน ไวรัสสายพันธุ์ A/goose/Guangdong/1/96 ที่ติดเชื้อในคน ได้แก่ A(H5N1), A(H5N2), A(H5N5), A(H5N6) และ A(H5N8) หลักฐานทางระบาดวิทยาและไวรัสวิทยาในปัจจุบันพบว่าไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5) ยังไม่สามารถแพร่ระบาดจากคนสู่คนได้

เหตุการณ์นี้ยังไม่พบผู้ป่วยยืนยันเพิ่มเติม จากข้อมูลที่มีอยู่ในขณะนี้ ความเสี่ยงด้านสาธารณสุขโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามเนื่องจากยังตรวจพบเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5) ในสัตว์ จึงมีโอกาสพบผู้ป่วยในคนจากการสัมผัสสัตว์ติดเชื้อโดยตรงหรือโดยอ้อม โอกาสในการแพร่เชื้อจากคนสู่คนอยู่ในระดับต่ำ

คำแนะนำขององค์การอนามัยโลก (WHO)

- หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ป่วยหรือสัตว์ตาย
- หลีกเลี่ยงสถานที่เสี่ยง เช่น ตลาดค้าสัตว์มีชีวิต ฟาร์มสัตว์ปีก หรือการสัมผัสสัตว์ปีกในครัวเรือน
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสมูลสัตว์หรือพื้นผิวที่อาจปนเปื้อน ไม่ให้เด็กเข้าใกล้สัตว์ปีกหรือของเสียจากสัตว์
- รายงานสัตว์ปีกหรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่ตายผิดปกติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
- ปรุงอาหารจากสัตว์ปีกให้สุกอย่างทั่วถึง
- หลีกเลี่ยงการบริโภคนมดิบ และเลือกดื่มนมพาสเจอร์ไรซ์
- ล้างมือบ่อย ๆ หรือใช้แอลกอฮอล์เจล

- ผู้ที่มีประวัติสัมผัสเสี่ยงและมีอาการป่วย ควรรีบไปพบแพทย์และแจ้งประวัติการสัมผัส
- ในกรณีที่มีการระบาดในสัตว์หรือพบผู้ป่วยในคน ต้องมีการเฝ้าระวังเชิงรุก เช่น การเฝ้าระวังในระบบ ILI/SARI การคัดกรองในโรงพยาบาล การติดตามกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้ทำงานเกี่ยวกับสัตว์
- หากพบผู้ป่วยยืนยันต้องดำเนินการสอบสวนโรคอย่างละเอียด รวมถึงประวัติการสัมผัสสัตว์ การเดินทาง และการติดตามผู้สัมผัส

ที่มา : EIS | Event Information Site for IHR National Focal Points (Event ID: 2026-E000215)

จัดทำ : 14 พฤษภาคม 2569

เรียบเรียง : กองระบาดวิทยา จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ ประจำประเทศไทย (IHR-NFP)

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

อาคาร 11 ชั้น 3 เลขที่ 88/21 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

www.ddc.moph.go.th/doi โทร. 0 2590 3801